

С. П. Панич

кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси» вступило в дію з 1 січня 2015 року. Міністерство фінансів України розробило Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів.

У відповідності НП(С)БОДС 123 «Запаси» зміни відбулися у порядку формування первісної вартості запасів, яка включає суми податку на додану вартість, транспортно-заготівельні витрати (раніше вони не формували, їх вартості); оцінці запасів на дату балансу; методах оцінки вибуття запасів.

Запаси визнаються активом, якщо вартість запасів можливо достовірно визначити, існує ймовірність отримання суб'єктом державного сектору майбутніх економічних вигід, пов'язаних з їх використанням, та вони мають потенціал корисності.

У Методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку запасів в пункті 12 розділу II відмічено: запаси, що надійшли від постачальника і не відповідають критеріям визнання активу у зв'язку з невідповідністю стандартам, умовам договорів, технічним умовам, відображаються на позабалансових рахунках до узгодження ціни з постачальником за справедливою вартістю або ціною, вказаною в документах постачальника. План рахунків не має спеціального рахунку для відображення таких запасів. Вчені-економісти та практики-бухгалтери пропонують: завести окремий рахунок чи пристосувати один з існуючих, відкривши окремий субрахунок. В обліковій політиці установи слід відобразити вибраний варіант рахунку чи субрахунку [1, с. 6].

В НП(С)БОДС 123 «Запаси» та Методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку запасів окремо не вказуються обладнання, конструкції і деталі для устаткування, спеціальне обладнання для науково-дослідних робіт, будівельні матеріали. У плані рахунків виділені окремі субрахунки 202 «Обладнання, конструкції і деталі до встановлення», 203 «Спеціальне об-

ладнання для науково-дослідних робіт» і 204 «Будівельні матеріали».

Первісна вартість запасів — це вартість, за якою придбані (одержані) чи виготовлені запаси зараховуються на баланс. При формуванні первісної вартості запасів необхідно враховувати витрати, які передбачені пунктом 8 розділу II НП(С)БОДС 123 «Запаси»:

- суми, що сплачується згідно з договором постачальнику (продавцю), за вирахуванням непрямих податків;
- суми ввізного мита;
- суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються суб'єктам бухгалтерського обліку в державному секторі (в першу чергу мова йде про ПДВ);
- транспортно-заготівельні витрати. Раніше вони включались у фактичні витрати установи [2, с. 3].

Згідно з пунктом 11 розділу II НП(С)БОДС 123 «Запаси» у первісну вартість запасів не включаються наступні витрати:

- понаднормативні втрати і нестачі запасів;
- фінансові витрати;
- витрати на зберігання, крім тих витрат, які необхідні перед наступним етапом виробництва;
- загальногосподарські та інші подібні витрати, які безпосередньо не пов'язані з придбанням і доставкою запасів доведенням їх до стану, в яких вони придатні для використання в запланованих цілях;
- витрати на збут [2, с. 4].

Порядок формування первісної вартості придбаних запасів в бухгалтерському обліку бюджетної установи розглядається на прикладі [3, с. 26]. Бюджетна установа (неплатник ПДВ) придбала у постачальника за рахунок коштів спеціального фонду матеріали вартістю 24000 грн (в тому числі ПДВ — 4000,00 грн) на умовах після оплати протягом місяця використані матеріали вартістю 18000 грн. Бухгалтерський облік формування первісної вартості запасів відобразимо в таблиці.

Таблиця
Бухгалтерський облік формування первісної вартості запасів

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	Оприбутковані матеріали, одержані від постачальника	201	675	20000,00
2	Включена у первісну вартість запасів сума ПДВ	201	675	4000,00
3	Перерахована оплата постачальнику за одержані матеріали	675	323	24000,00
4	Списана на фактичні витрати вартість використаних матеріалів	811	201	18000,00

Література

1. Методичні рекомендації по бухгалтерському обліку запасів суб'єктів державного сектору [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 року № 11. — Режим доступу : <http://buhgalter911.com.ua> — Назва з екрана.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 року № 1202 (зі змінами, внесеними наказами Міністерства фінансів України від 18.05.12 р. № 568, 25.11.14 р. № 1163, 23.07.15 р. № 664). — Режим доступу : <http://buhgalter911.com.ua> — Назва з екрана.
3. Ява В. Облік запасів бюджетної установи: вивчаємо правила [Текст] / Я. Ява // Все про бухгалтерський облік. — 2015. — № 32. — С. 24-26.